

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De kiezers buiten Nederland stemmen sinds mei 2014 op basis van de *Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming* bij de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer (TK) en het Europees Parlement bij wijze van experiment met een model stembiljet dat per e-mail aan hen kan worden toegezonden. Die Tijdelijke experimentenwet loopt af per 1 januari 2022. Voor daarna is aan de TK een permanente regeling in de Kieswet toegezegd (Kamerstukken II 2018/19, 35012, nr. 6, p. 7 en 8) zodat de kiezers buiten Nederland kunnen blijven stemmen met een stembiljet dat per e-mail aan hen kan worden toegezonden. Dit wetsvoorstel voorziet daarin.

2. Wie zijn betrokken?

Nederlanders die stemmen vanuit het buitenland.
De gemeente Den Haag, die verantwoordelijk is voor de registratie van de kiezers die vanuit het buitenland mogen stemmen en voor de organisatie van de verkiezing door deze kiezers.

3. Wat is het probleem?

Zonder dit wetsvoorstel kunnen kiesgerechtigden in het buitenland vanaf 1 januari 2022 hun stembiljet niet langer per e-mail ontvangen. In de Tijdelijke experimentenwet is dit destijds mogelijk gemaakt omdat het stembiljet niet eerder dan ca. vier weken voor de dag van stemming kan worden opgemaakt en dan pas naar de kiezers in het buitenland kan worden verzonden. De verzending per post neemt zodanig veel tijd in beslag dat een (groot) deel van de kiezers niet voldoende tijd meer heeft om het stembiljet binnen de geldende deadline bij het briefstembureau te krijgen.

4. Wat is het doel?

De huidige tijdelijke regeling in de permanente verkiezingsregelgeving opnemen, zodat de kiesgerechtigden buiten Nederland kunnen blijven stemmen met een stembiljet dat per e-mail aan hen kan worden toegezonden waardoor zij eerder hierover kunnen beschikken dan bij verzending per post en daardoor meer tijd hebben om hun stem uit te brengen.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Het organiseren van verkiezingen is een overheidstaak die in de wet moet worden geregeld. Zie verder de antwoorden op de vragen 1, 3 en 4.

6. Wat is het beste instrument?

De Tijdelijke experimentenwet biedt een formele grondslag om voor deze experimenten af te wijken van hetgeen bij formele wet, de Kieswet, is bepaald. Nu de tijdelijke regelgeving permanent wordt gemaakt, behoort deze te worden opgenomen in de formele wet: de Kieswet.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De huidige tijdelijke experimentenregeling, die sinds 2013 bestaat, wordt permanent gemaakt. Er zijn ten opzichte van de huidige situatie geen veranderingen beoogd of voorzien voor Nederlanders die vanuit het buitenland hun stem uitbrengen. Ook voor de gemeente Den Haag zijn geen veranderingen beoogd of voorzien. Voor bedrijven en milieu heeft dit voorstel geen gevolgen.